

కేంద్ర ఆర్థిక సర్వే : 2019-20

ముఖ్యాంశాలు :

సర్వే ప్రవేశ పెట్టబడిన రోజు	:	జనవరి 31, 2020
సర్వేను ప్రవేశ పెట్టిన వారు	:	నిర్మలా సీతారామన్ (భారత ఆర్థిక మంత్రి)
వాల్యూమ్స్	:	2
సర్వే ఇతివృత్తం	:	(సంపద సృష్టి)
సర్వేను రూపొందించిన వారు	:	V. సుబ్రహ్మణ్యన్ (ప్రధాన ఆర్థిక సలహాదారుడు)

- ◆ 2019లో ప్రపంచ ఆర్థిక ప్రగతి - 2.9%
 - 2018లో - 3.6% (IMF అంచనా ప్రకారం)
 - 2017లో - 3.8%
- ◆ IMF అంచనా ప్రకారం 2020లో భారత ఆర్థిక వృద్ధిరేటు - 5.8%
- ◆ ఆర్థికసర్వే 2020 ప్రకారం 2020-21లో భారత ఆర్థికవృద్ధి రేటు - 6% - 6.5% (అంచనా)

● భారతదేశ (GDP) వృద్ధిరేటు : స్థిర ధరల వద్ద

- ◆ 2016 - 17 → 8.2%
- ◆ 2017 - 18 → 7.2%
- ◆ 2018 - 19 → 6.8% (Provisional Estimates)
- ◆ 2019 - 20 → 5.0% (1st Advance Estimates)
- ◆ 2020 - 21 → 6.5% (ప్రాథమిక అంచనాలు)

● భారతదేశ విత్త లోటు Fiscal deficit

- ◆ 2016 - 17 → 3.5% of GDP
- ◆ 2017 - 18 → 3.5%
- ◆ 2018 - 19 → 3.4% (సవరించిన అంచనాలు)
- ◆ 2019 - 20 → 3.3% (బడ్జెట్ అంచనాలు)

రంగాల వారి వృద్ధి రేటు

వ్యవసాయం & అనుబంధ రంగాలు (Growth Rate of GVA at Basic Prices in Present)

2017 - 18 (1st Revised Estimates)	-	5.0
2018 - 19 (Provisional Estimates)	-	2.9
2019 - 20 (1st Advance Estimates)	-	2.8

పారిశ్రామిక వృద్ధి

2017 - 18 (")	-	5.9%
2018 - 19 (")	-	6.9%
2019 - 20 (")	-	2.5%

సేవారంగం వృద్ధి

2017 - 18 (")	-	8.1%
2018 - 19 (")	-	7.5%
2019 - 20 (")	-	6.9%

ద్రవ్యోల్బణం

<u>CPI Combined Average</u>			<u>WPI Average</u>
2016 - 17	→	4.5%	1.7%
2017 - 18	→	3.6%	3.0%
2018 - 19	→	3.4%	4.3%
2019 - 20	→	4.1%	1.5%

కరెంట్ అకౌంట్ లోటు (% GDP)

2016 - 17	:	-0.6%
2017 - 18	:	-1.8%
2018 - 19	:	-2.1%
2019 - 20	:	+1.5%

ఫారెక్స్ నిల్వలు (బిలియన్ డాలర్లలో)

2016 - 17	→	370.0 బి॥ డాలర్లు
2017 - 18	→	424.5 బి॥ డాలర్లు
2018 - 19	→	412.9 బి॥ డాలర్లు
2019 - 20	→	461.2 బి॥ డాలర్లు

భారతదేశం యొక్క టాప్ - 5 వర్తక భాగస్వాములు (trading Partners)

1. అమెరికా	-	11.3%
2. చైనా	-	10.9%
3. యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్	-	7.3%
4. సౌదీ అరేబియా	-	4.1%
5. హాంగ్ కాంగ్	-	3.7%

భారతదేశం యొక్క ఎగుమతులు, దిగుమతులు**India's Top 5 Imports**

1. Crude Petroleum
2. Gold
3. Petroleum Products
4. Coal
5. Coke and Briquettes

Indian's Top 5 Exports

1. Petroleum Products
2. Precious Stones
3. Drug formulations and Biologicals
4. Gold and Precious metals
5. Iron and Steel

అహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి:

2016 - 17	→	275.1	మిలియన్ టన్నులు
2017 - 18	→	285.0	
2018 - 19	→	285.0	(4th Advance Estimates)
2019 - 20	→	140.6	(1st Advance Estimates)

అడవులు**మొత్తం అటవీ విస్తీర్ణం - 7,12,249 చ.కి.మీ (దేశ విస్తీర్ణంలో 21.67%)**

అత్యధిక సాంద్రత కలిగిన అడవుల	-	99,278 చ.కి.మీ (3.02%)
సాధారణ సాంద్రత కలిగిన అడవులు	-	3,08,472 చ.కి.మీ (9.3%)
ఓపెన్ ఫారెస్ట్	-	3,04,499 చ.కి.మీ (9.26%)
దేశంలో అడవులు, వృక్షాల కవరేజ్	-	80.73 మిలియన్ హెక్టార్లు

2017 అంచనాలతో వచ్చినప్పుడు ...

అటవీ విస్తీర్ణం	-	3,976 చ.కి.మీ (0.56%)
వృక్షాలు	-	1,212 చ.కి.మీ (1.29%)
అటవీ మరియు వృక్షాలు	-	5,188 చ.కి.మీ (0.65%) పెరుగుదల నమోదుచేశాయి.

అత్యధిక అటవీ విస్తీర్ణం పెరుగుదల కలిగిన ప్రాంతాలు

- 1. కర్ణాటక (1025 చ. కిమీ)
- 2. ఆంధ్రప్రదేశ్ (990 చ. కిమీ)
- 3. కేరళ (823 చ.కిమీ)
- 4. జమ్ము కశ్మీర్ (371 చ.కిమీ)

2019లో విడుదలైన షనోన్-వైనర్ సూచిక ప్రకారం దేశంలో 16 జీవ వైవిధ్య ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. **“ఉష్ణమండల సతత హరిత అడవులు”** అత్యధికంగా కర్ణాటక, కేరళలో ఉన్నాయి. **“ఉష్ణ మండల తేమతో కూడిన ఆకురాల్చు అడవులు”** అత్యధికంగా అరుణాచల్ ప్రదేశ్, కర్ణాటకలో అధికం **“ఉష్ణ మండల పొడి ఆకులు రాల్చే అడవులు”** అరుణాచల్ ప్రదేశ్ అధికం. ఉష్ణమండల ముళ్ళతో కూడిన అడవులు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అధికం.

కేంద్ర ఆర్థిక సర్వే : 2019-20

2025 నాటికి భారత ఆర్థిక వ్యవస్థను 5 ట్రిలియన్స్ డాలర్లు గా మార్చాలనేది భారత ప్రభుత్వ లక్ష్యం ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్ ఇండెక్స్ లో 2014 నుంచి 2019 మధ్య భారత్ 79 స్థానాలు మెరుగుపరుచుకుంది.

2014 లో - 142 వ ర్యాంకు

2019 లో - 63 వ ర్యాంకు

భారత్ లో 2011-12 నుంచి 2017-18 మధ్య కాలంలో 2.62 కోట్ల కొత్త ఉద్యోగాలు కల్పించడం జరిగింది.

2018-19 ఆర్థిక సం॥లో ప్రధాన్ మంత్రి అవాస్ యోజన - గ్రామీణ కింద 47.33 లక్షల ఇళ్ళు నిర్మించడం జరిగింది.

స్వచ్ఛ భారత్ కార్యక్రమం కింద 2014 నుంచి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 10 కోట్ల కు పైగా టాయ్లెట్లు నిర్మించడం జరిగింది.

2018లో ఏకంగా 1,24,00 కంపెనీలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో ప్రపంచంలోనే భారత్ 3వ స్థానంలో ఉంది.

చైన తరువాత భారత్ రెండవ అతిపెద్ద ఎమర్జింగ్ గ్రీన్ బాండ్ మార్కెట్ గా అవతరించింది.

తాలినామిక్స్ (TOLINOMICS) పేరుతో అర్థశాస్త్రాన్ని సామాన్యుడికి అన్వయించే ప్రయత్నం ఈ సర్వేలో జరిగింది. ఒక ప్లేటు భోజనం కొనుగోలు చేసే శక్తి 29శాతం మెరుగుపడిందని ఈ సర్వే పేర్కొంది.

2011-12 లో 17.9%గా ఉన్న సంఘటిత రంగ ఉద్యోగత వాటా 2017-18లో 22.8%కి పెరిగింది.

భారత్ ఎగుమతులు 13.4% పెరగగా, భారత్ దిగుమతులు 12.7% పెరిగాయి.

భారత్ (HDI) ర్యాంకు 2017లో 130 నుంచి 2018లో 129కు పెరిగింది (1.34% వార్షిక మానవాభివృద్ధితో)